

Tredje generations coaching

Anmelderen: Hvad kan der siges om coaching i en psykologisk referenceramme, som denne bog ikke nævner?!

Tredje Generations Coaching udgør et omfattende værk om coachingpsykologi. Stelter udfolder coaching som fænomen fra den overordnede samfundsmæssige genealogiske historie om coachingbegrebets tilsynekomst som svar på videns monopoles sammenbrud og videre til, hvad han benævner som tredje generations-coaching. Endvidere casestudier og effektundersøgelse af den specifikke narrative-samskabende coaching. Endelig en beskrivelse af coaching som professionspraksis mellem forskning, viden og refleksion.

Sportens domæne blev oprindeligt anset som coachingens felt, men coaching er nu i stigende grad blevet en psykologisk deldisciplin. I Stelters optik forstås coachingen som et personligt dannelsesprojekt – selvdannelse. Begrebet ”selvdannelse” omfatter både den personlige, sociale og faglige udvikling og er en proces, som bygger på egne eksistentielt betydningsfulde udviklingsønsker.

At coachen skal være støttende i denne proces, er krævendende. Stelter formulerer særlige krav til coachen og specielt fokus på coachens kvalifikationer og kompetencer er jeg begejstret for. Her får coachingpsykologien som fagdisciplin et løft.

Som rejse og som fortælling

Om bogens titel så meget:

I den *første* generation af coaching er fokus at støtte coacheen i at se på sine særlige udfordringer og problemer med henblik på at nå et bestemt mål. Fx: Jeg ønsker at få et nyt job - Hvordan når jeg derhen? I *anden* generation af coaching er fokus på at skabe positive fremtidsscenerier med et kraftigt fokus på de eksisterende ressourcer og potentialer, som coacheen allerede besad.

Tredje generations coaching er en videreudvikling, gennem inddragelse af det narrative og filosofiske perspektiv. Den store forskel ligger i coachens perspektiv og position. I de to første positioner er coachen neutral ikke-vidende og ikke direkte indholdsmæssigt

engageret. I tredje generation er coachen i højere grad et (professionelt) medmenneske. Det er dette, der er den filosofiske pointe. Inspireret af blandt andre Martin Buber ses relationen mellem coach og coachee her i højere grad som en samskabende og samstemmende proces, hvor såvel coachen som coachee er eksperter i hvert deres område. Men hvor de deler dette at være et menneske.

Stelter skriver (s. 81), at coachingdialogen i denne tredje generations coaching sætter fokus på værdier og det meningskabende i menneskers liv. Begge parter, både coach og coachee, undergår en transcendens.

Gennem hele bogen holdes en rød tråd, nemlig coaching som *rejse* og som *fortælling*. Coaching er en rejse i det uvisse, siger Stelter, en meget kompleks proces, hvor hverken coach eller coachee kender rejsens mål og vej. Coaching er en rejse i det uvisse, dog i basalt trygge rammer og ofte resulterende i livsbekræftende og tilfredsstillende forløb. Med dette perspektiv rykker Stelter rykker coachingen tæt på et slægtskab med terapi.

Når man anskuer coaching som en fortælling, bygges der på, at fortællingen skabes i et samspil mellem coach og coachee/coacheegruppe.

Bogens originalitet ligger især i kapitel 5, 6 og 7. Her fremlægges yderst interessante aspekter om coaching som psykologisk disciplin. Casestudier i ét kapitel, en undersøgelse af coaching som professionspraksis mellem forskning, viden og refleksion i et andet, og endelig fire meget forskellige coaches beretninger om egne cases.

Stelter ender faktisk med at sidestille psykologisk tredje generations coaching med terapi. Eller *næsten*, fordi han også er loyal mod sine filosofiske læremestre og netop den filosofiske indramning gør fremstillingen interessant.

Bogen er velgennearbejdet. Hvad kan der siges om coaching i en psykologisk referenceramme, som denne bog ikke nævner?! ■

Vibe Strøier

BOGDATA

Reinhardt Stelter: "Tredje generations coaching. En guide til narrativ-samskabende teori og praksis". Dansk Psykologisk Forlag, 2012. 319 sider, 398 kr. indb.